

ДЗВО «УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

*Навчально-науковий інститут
менеджменту та психології*

*Кафедра публічного управління і проєктного
менеджменту*

Протокол № 1 від «11» вересня 2024 року

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК-5 Бізнес-планування проєктно-орієнтованих організацій

Загальна інформація	Пояснення
Ступінь вищої освіти*	Другий (магістерський)
Освітня програма*	Управління проєктами
Спеціальність*	073 Менеджмент
Рік навчання, семестр *	2024-2025, 1-2 семестри
Кількість кредитів*	4,0
Форма навчання*	Денна, Заочна
Форма підсумкового контролю*	Екзамен
Мова викладання*	українська

Інформація про викладача	
Лектор*	 <p>Ковтун Оксана Анатоліївна кандидат наук з державного управління, доцент, професор кафедри публічного управління і проектного менеджменту</p>
Профайл лектора*	<p>Профіль вченого на сайті УМО: http://umo.edu.ua/institutes/imp/struktura-institutu/kaf-upravl-proekt/sklad/kovtun-oksana-anatoliijivna</p> <p>ORCID iD https://orcid.org/0000-0002-0159-730X</p> <p>Профіль вченого у Google Scholar https://scholar.google.com.ua/citations?user=s6z9be4AAAAJ&hl=uk&authuser=1</p> <p>Профіль вченого у ResearchID https://publons.com/researcher/3313129/kovtun-oksana/</p>
Лектор*	 <p>Клиновий Дмитро Віталійович Кандидат економічних наук, доцент, старший науковий співробітник, Доцент кафедри публічного управління і проектного менеджменту</p>
Профайл лектора*	<p>Профіль вченого на сайті УМО: http://umo.edu.ua/institutes/imp/struktura-institutu/kaf-upravl-proekt/sklad/klinovij-dmitro-vitalijovich</p> <p>ORCID iD: https://orcid.org/0000-0002-3034-8097</p> <p>Профіль вченого у Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=Yr7FETMAAAAJ&hl=uk</p> <p>Особиста електронна пошта викладача: klinovoy@gmail.com</p>
Канали комунікації*	<p>Сторінка кафедри на сайті Університету: http://umo.edu.ua/institutes/imp/struktura-institutu/kaf-upravl-proekt/o-kafedre</p> <p>Адреса корпоративної електронної пошти: kafedrapzd@ukr.net</p> <p>Новини та оголошення: http://umo.edu.ua/institutes/imp/ogholoshennja</p> <p>Особиста електронна пошта викладачів: kovtun.oa71@uem.edu.ua; klinovoy@gmail.com</p>

Про дисципліну	
Анотація курсу: в т.ч. мета та цілі курсу*	<p>Бізнес-план – це основний плановий документ ринкової системи, який допомагає суб'єктам бізнесу ефективно вести діяльність. Практична реалізація будь-якого комерційного проєкту значно ускладнюється чи, навіть, стає неможливою без попереднього розробленого бізнес-плану.</p> <p>Бізнес-план є дієвим важелем управління підприємницькою діяльністю та засобом необхідного фінансування для започаткування нового або розширення діючого бізнесу. Він допомагає не упустити вигоди у практичній діяльності підприємця та підвищити ефективність діяльності на ринку.</p> <p>Саме цим і обумовлюється актуальність навчальної дисципліни «Бізнес-планування проєктно-орієнтованих організацій», визначається її мета і завдання.</p> <p>Мета: формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи знань стосовно бізнес-планування проєктно-орієнтованих організацій .</p> <p>Основні завдання: набуття компетенцій на основі засвоєння основних теоретичних положень та опанування необхідними практичними навичками, що дозволять розробляти та презентувати бізнес-план проєктів різного цільового призначення, реалізація на практиці теорії планування нового та існуючого бізнесу; опанування методології обґрунтування бізнес-планів; набуття практичних навичок з оформлення підприємницьких ідей в бізнес-проєкти.</p> <p>За допомогою лекційних та практичних занять, організації самостійної роботи здобувачів вищої освіти (ЗВО), виконання індивідуальних завдань, магістрам надається можливість удосконалювати свої теоретичні знання та використовувати їх в практичній діяльності.</p> <p>Під час вивчення курсу, ЗВО аналізують та пропонують шляхи вирішення проблем, які найчастіше виникають в діяльності фахівця з управління соціально-економічними системами, мають отримати актуальну інформацію щодо існуючих можливостей їх вирішення.</p>
Компетентності та результати навчання*	<p>Загальні компетентності:</p> <p>ЗК03. Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій;</p> <p>ЗК04. Здатність мотивувати людей рухатися до спільної мети, працювати в команді.</p> <p>ЗК06. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>Спеціальні (фахові) компетентності:</p> <p>СК02. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.</p> <p>СК04. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів в організації.</p> <p>СК07. Здатність розробляти проєкти та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>СК09. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.</p> <p>СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.</p> <p>Програмними результатами навчання є:</p> <p>ПР04. Обґрунтовувати та управляти проєктами, генерувати підприємницькі ідеї.</p> <p>ПР13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).</p> <p>Soft-skills:</p> <p><i>Комунікація.</i> Здатність до ефективного комунікації в команді, що розробляє бізнес-план; до аргументування власної позиції.</p>

	<p><i>Автономія і відповідальність.</i> Здатність до управління часом та саморозвитку, застосування при виконанні різного виду робіт на засадах наукової доброчесності; готовність до відповідальності за результати своєї дослідницької діяльності; здатність адаптуватись до нових ситуацій та приймати відповідні рішення при диверсифікації існуючого бізнес-плану.</p> <p><i>Презентаційні навички.</i> Вміння організувати проведення презентацію бізнес-плану з метою популяризації його практичної реалізації; оволодіння інструментами самопрезентації; оволодіння сучасними інструментами публічного виступу та storytelling .</p> <p><i>Здатність генерувати нові ідеї.</i> Застосування новітніх (креативних) підходів та інструментів, програмних засобів та інформаційних технологій при розробці та реалізації бізнес-плану; розвиток критичного та креативного мислення..</p> <p>У результаті вивчення навчальної дисципліни «Бізнес-планування проєктно-орієнтованих організацій» ЗВО повинні</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Сутнісні ознаки бізнес-планування і поняття «бізнес-план». • Види і класифікацію бізнес-планів. • Алгоритм вибору бізнес ідеї. • Типові структури бізнес-плану, рекомендовані міжнародними організаціями. • Структуру, логіку розроблення та оформлення бізнес-плану. • Характеристики пропонованого бізнес-проєкту, продукту, послуги чи заходу. • Базові підходи до планування товару (послуги) як проєктного продукту • Методи розробки маркетингової стратегії, просування та стимулювання збуту продукції. • Принципові підходи до розробки виробничого плану проєкту. • Підходи до планування діяльності проєктної організації. • Базові підходи до оцінювання витрат проєкту. • Структуру фінансового плану, основні фінансові коефіцієнти та джерела фінансування проєкту. • Теоретико-методологічні підходи до оцінювання ефективності бізнес-ідеї в умовах невизначеності і ризиків, спираючись на Цілі та принципи сталого розвитку. • Поняття ризиків, їх класифікацію та види. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проводити системний аналіз макро- і мікросередовища підприємств, галузей, окремих сегментів ринку, моніторинг основних конкурентів на ринку, у тому числі світовому; • на основі системного аналізу з урахуванням потенціалу підприємств, галузей, окремих ринків та факторів зовнішнього середовища формувати стратегію їх розвитку для розробки бізнес-плану; • за результатами досліджень і моніторингу визначати конкурентні переваги окремих ринків, галузей, підприємств для розробки бізнес-плану; • з використанням сучасних методик і економіко-математичних моделей здійснювати розрахунки впливу зовнішніх та внутрішніх факторів на розвиток підприємства; • використовуючи методи прогнозування, генерувати ідеї нових продуктів (товарів або послуг) відповідно до завдань бізнес-плану; • розраховувати місткість ринку, прогнозувати попит на продукцію (товари, послуги), формувати цінову та збутову політики підприємства; • використовуючи різні джерела інформації, формувати інформаційні бази для подальшого аналізу; • на основі сучасного програмного забезпечення здійснювати розрахунки основних показників структурних розділів бізнес-плану; • застосовувати наукові методи пошуку та обробки інформації;
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • за сучасними методиками визначати, розраховувати і аналізувати підприємницькі ризики з подальшим їх врахуванням в бізнес-плані; • організовувати процес бізнес-планування та презентувати розроблений бізнес-план.
Структура курсу*	<p>ЗМІСТОВИЙ БЛОК 1. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА БІЗНЕС-ПЛАНУ ТА ПРОЦЕСУ ЙОГО ПІДГОТОВКИ</p> <p>Тема 1. Бізнес-план у ринковій системі господарювання</p> <p>Тема 2. Поняття бізнес-планування .</p> <p>Тема 3. Підготовча робота щодо розроблення бізнес-плану</p> <p>Тема 4. Структура, логіка розроблення та оформлення бізнес-плану</p> <p>ЗМІСТОВИЙ БЛОК 2. ОСОБЛИВОСТІ РОЗРОБКИ СТРУКТУРНИХ СКЛАДОВИХ БІЗНЕС-ПЛАНУ</p> <p>Тема 5. Дослідження ринку та прогноз збуту. Продукт (послуги) і ринок</p> <p>Тема 6. Планування товару (послуги)</p> <p>Тема 7. Маркетингова складова бізнес-плану</p> <p>Тема 8. Складання виробничого плану організації</p> <p>Тема 9. Планування організації діяльності проєктної організації.</p> <p>Організаційний план</p> <p>Тема 10. Планування витрат</p> <p>Тема 11. Розробка фінансового плану</p> <p>ЗМІСТОВИЙ БЛОК 3. ЗАВЕРШАЛЬНИЙ ЕТАП БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ</p> <p>Тема 12. Довгостроковий розвиток та оцінювання ефективності бізнес ідеї.</p> <p>Ризики, стратегія страхування</p> <p>Тема 13 Основи аспекти проєктного аналізу</p> <p>Тема 14. Презентація бізнес-плану</p>

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	Усього	У тому числі		
л		пр	с/р	
Змістовий блок I «Загальна характеристика бізнес-плану та процесу його підготовки»				
Тема 1. Бізнес-план у ринковій системі господарювання	10	4	–	6
Тема 2. Поняття бізнес-планування	9	2	2	5
Тема 3. Підготовча робота щодо розроблення бізнес-плану	8	2	–	6
Тема 4. Структура, логіка розроблення та оформлення бізнес-плану	9	2	2	5
Змістовий блок II «Особливості розробки структурних складових бізнес-плану»				
Тема 5. Дослідження ринку та прогноз збуту. Продукт (послуги) і ринок	8	2	–	6
Тема 6. Планування товару (послуги)	8	2	2	4
Тема 7. Маркетингова складова бізнес-плану	8	2	–	6
Тема 8. Складання виробничого плану організації	9	2	2	5
Тема 9. Планування організації діяльності проєктної організації. Організаційний план	8	2	–	6

Тема 10. Планування витрат	10	2	2	6
Тема 11. Розробка фінансового плану	10	2	2	6
Змістовий блок III «Завершальний етап бізнес-планування»				
Тема 12. Довгостроковий розвиток та оцінювання ефективності бізнес ідеї. Ризики, стратегія страхування	2	–	5	7
Тема 13. Основні аспекти проектного аналізу	2	2	5	9
Тема 14. Презентація бізнес-плану	2	–	5	7
Разом	120	30	14	76
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	заочна форма навчання			
	Усього	У тому числі		
л		пр	с/р	
Змістовий блок I «Загальна характеристика бізнес-плану та процесу його підготовки»				
Тема 1. Бізнес-план у ринковій системі господарювання	8	–	–	8
Тема 2. Поняття бізнес-планування	9	1		8
Тема 3. Підготовча робота щодо розроблення бізнес-плану	10	–	–	10
Тема 4. Структура, логіка розроблення та оформлення бізнес-плану	9	1	2	6
Змістовий блок II «Особливості розробки структурних складових бізнес-плану»				
Тема 5. Дослідження ринку та прогноз збуту. Продукт (послуги) і ринок	8	–	–	8
Тема 6. Планування товару (послуги)	8	–	–	8
Тема 7. Маркетингова складова бізнес-плану	8	–	–	8
Тема 8. Складання виробничого плану організації	10	2	–	8
Тема 9. Планування організації діяльності проектної організації. Організаційний план	8	–	–	8
Тема 10. Планування витрат	8	–	–	8
Тема 11. Розробка фінансового плану	8	–	–	8
Змістовий блок III «Завершальний етап бізнес-планування»				
Тема 12. Довгостроковий розвиток та оцінювання ефективності бізнес ідеї. Ризики, стратегія страхування	6	–	–	6
Тема 13. Основні аспекти проектного аналізу	12	2	2	8
Тема 14. Презентація бізнес-плану	8	–	–	8
Разом	120	6	4	110

<i>Години (ден./ заоч.)</i>	<i>Тема</i>	<i>Результати навчання за дисципліною</i>	<i>Завдання</i>
6/8	Тема 1. Бізнес-план у ринковій системі господарювання	Знати: 1. Сутнісну характеристику бізнес-планування. 2. Визначення поняття «бізнес-план». 3. Цілі розроблення бізнес-плану. 4. Функції бізнес-плану. 5. Застосування комп'ютерних технологій у бізнес-плануванні.	Вивчити самостійно: 1. Бізнес-план як одна з умов комерційного успіху підприємця. 2. Загальна характеристика процедури розроблення бізнес-плану. 3. Характеристика основних етапів стратегії планування підприємницької діяльності.
5/8	Тема 2. Поняття бізнес-планування	Знати: 1. Види та класифікація бізнес-планів. 2. Проектна організація та її оточення. Основні ринкові сили, що впливають на організацію. 3. Особливості складання бізнес-плану для різних галузей діяльності (торгівля, виробництво, послуги). 4. Алгоритм вибору бізнес-ідеї. 5. Типова структура бізнес-плану. Обсяги та пріоритети при підготовці бізнес-плану. 6. Пошук інформації при підготовці бізнес-плану. Джерела інформації для збору даних та їх оцінювання.	Вивчити самостійно: 1. Інструменти зовнішнього та внутрішнього аналізу підприємства. 2. Поняття старт-апів та інноваційних бізнес-ідей. 3. Чинники впливу на формування структури бізнес-плану. 4. Особливості написання резюме як одного з розділів бізнес-плану. 5. Охарактеризувати найбільш поширені структури бізнес-плану, орієнтованого на залучення інвестицій у виробничу діяльність (сферу послуг).
6/10	Тема 3. Підготовча робота щодо розроблення бізнес-плану	Знати: 1. Визначення цілей і завдання (місії) проекту. 1. Організаційно правовий статус проектної організації. 3. Фінансовий стан організації. 4. Аналіз тенденцій розвитку галузі. 5. Фінансові характеристики індустрії.	Вивчити самостійно: 1. Послідовність процесу стратегічного планування на підготовчій стадії розроблення бізнес-плану. 2. Основні етапи стратегії планування підприємницької діяльності. 3. Інструменти та методи аналізу зовнішнього та внутрішнього середовища.

		6. Місце даної організації в галузі (на ринку). 7. Визначення проблем організації та обґрунтування стратегії бізнес-планування. 8. Календарний графік виконання робіт та попереднє оцінювання вартості проєкту.	4. Сутність SWOT-аналізу та на які питання він дає відповіді. 5. Типові стратегії за класифікацією М. Портера.
5/6	Тема 4. Структура, логіка розроблення та оформлення бізнес-плану	Знати: 1. Структура бізнес-плану. 2. Рекомендації щодо вибору розділів в бізнес-плані. 3. Логіка розроблення бізнес-плану. 4. Вимоги до стилю написання та оформлення бізнес-плану.	Вивчити самостійно: 1. Документ, на основі яких складають фінансовий план. 2. Способи захисту конфіденційності бізнес-плану. 3. Правила оформлення бізнес-плану. 4. Особливості складання бізнес-плану в залежності від його цілей.
6/8	Тема 5. Дослідження ринку та прогноз збуту. Продукт (послуги) і ринок	Знати: 1. Характеристика пропонованого бізнес-проєкту: продукту, послуги чи заходу. 2. Дослідження потреб ринку. Ємність ринку. 3. Оцінювання ринку збуту. 4. Аналіз конкурентного середовища. 5. Формування матриці конкурентних переваг.	Вивчити самостійно: 1. Джерела інформації для дослідження ринку обраної галузі (виробництва, ринку, товару тощо). 2. Сегментація ринку за різними ознаками. 3. Типи конкурентних переваг та методи їх визначення.
4/8	Тема 6. Планування товару (послуги)	Знати: 1. Товарна політика проєктної організації. 2. Життєвий цикл товару. 3. Еластичність попиту на товар (послугу). 4. Аналіз стратегії визначення ціни товару (послуги) та обсягу реалізації. 5. Вибір та обґрунтування політики ціноутворення проєктної організації. 6. Прогноз збуту. Застосування методів «знизу до верху» і «зверху до низу» для розрахунку	Вивчити самостійно: 1. Планування конкурентної ціни на товар (послугу) та розробка цінової стратегії. 2. Запити споживачів. 3. Методи дослідження та прогнозування попиту на продукцію (товари, послуги). 4. Методи формування збутових каналів.

		прогнозованого збуту продукту (послуги).	
6/8	Тема 7. Маркетингова складова бізнес-плану	Знати: 1. Маркетинг-план як структурна частина бізнес-плану. Основні завдання та цілі стратегічного маркетингу. 2. Стратегія маркетингу та контролю ринку. Основні інструменти стратегічного маркетингу. 3. Методи просування та стимулювання збуту продукції. 4. Маркетинговий бюджет. 5. Методи оптимізації маркетингового бюджету.	Вивчити самостійно: 1. Відображення у бізнес-плані рекламної кампанії. 2. Формування комунікаційних каналів підприємства та розрахунок їх ефективності. 3. Стратегічні концепції маркетингу, їх відображення в бізнес-плані. 4. Розробка каналів просування продукції (товарів, послуг) та розрахунок бюджету плану маркетингу.
5/8	Тема 8. Складання виробничого плану організації	Знати: 1. Зміст та особливості виробничого плану. 2. Вибір обладнання (устаткування, оснащення). 3. Узгодження плану виробництва з виробничою потужністю (з наявністю людських ресурсів). Продуктивність. 4. Контроль виробництва та якості продукції (послуг).	Вивчити самостійно: 1. Принципи, що застосовуються при розробці виробничого плану. 2. Структура виробничої програми. 3. Основні техніко-економічні показники, що застосовуються при плануванні виробництва. 4. Розрахунок потреб в матеріальних ресурсах.
6/8	Тема 9. Планування організації діяльності проєктної організації. Організаційний план	Знати: 1. Вибір та планування виробництва (приміщення, офісу тощо). 2. Розташування, оренда, ремонт, комунальні послуги, логістичний трафік. 3. Аналіз та вибір постачальників. Управління постачанням. 4. Управління товарно-матеріальними запасами. Оптимізація закупівель. 5. Розрахунок потреби в обігових коштах. 6. Організація ефективної системи менеджменту в організації. Вибір	Вивчити самостійно: 1. Організаційний план та послідовність етапів його опрацювання. 2. Основні чинники впливу щодо вибору організаційно-правової форми бізнесу. 3. Методи розрахунку та оптимізації чисельності персоналу. 4. Організаційні структури управління підприємства. 5. Поняття кадрової політики та відображення її в бізнес-плані. 6. Політика мотивації персоналу.

		<p>організаційної структури управління.</p> <p>7. Взаємозв'язки та функціональні обов'язки персоналу.</p> <p>8. Підбір персоналу та система організації та мотивації праці.</p>	
6/8	Тема 10. Планування витрат	<p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Оцінювання та перелік витрат для запуску компанії (проекту). 2. Експлуатаційні витрати. 3. Концепція умовно-змінних та умовно-постійних витрат. 4. Методика складання кошторису. 5. Розподіл непрямих витрат. Калькулювання собівартості. 6. Природа статей витрат для розрахунку прибутковості. 	<p>Вивчити самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методики оцінювання витрат для запуску (модернізації) компанії (проекту). 2. Поняття умовно-змінних та умовно-постійних витрат. 3. Поняття кошторису, його значення в бізнес-плануванні. 4. Поняття собівартості та методи її розрахунку. 5. Поняття прибутку, методика його розрахунку.
6/8	Тема 11. Розробка фінансового плану	<p>Знати:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структура, основні цілі фінансового плану. 2. Основні дані для фінансових прогнозів. 3. Звіт про прибутки та збитки. Прогноз прибутків та збитків на період дії проекту. 4. План грошових потоків. 5. Оптимістичні та песимістичні прогнози. 6. Фінансові коефіцієнти. 7. Графік погашення кредиту та виплати відсотків. 8. Розрахунок точки беззбитковості. 9. Джерела фінансування проекту. Власний капітал, кредитні ресурси, залучені кошти. Особливі форми фінансування. 10. Стратегія використання коштів на проект. 	<p>Вивчити самостійно:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. План доходів та видатків, послідовність його розробки. 2. Поняття та методика розробки планового балансу. 3. Основний перелік фінансових коефіцієнтів, що застосовуються у фінансовому плануванні. 4. Відмінності між власними та позиковими фінансовими ресурсами. 5. Оптимізація позикових коштів. 6. Основні методи управління власним капіталом. 7. Управління грошовими потоками.

5/6	Тема 12. Довгостроковий розвиток та оцінювання ефективності бізнес ідеї. Ризики, стратегія страхування	Знати: 1. Поняття ризиків, їх класифікація та види. 2. Оцінювання ризиків. Методологія оцінювання ризиків. Страхування ризиків. 3. План дій на випадок виникнення непередбачених обставин. 4. Аналіз чутливості проекту. 5. Оцінювання ефективності проекту.	Вивчити самостійно: 1. Поняття невизначеності та ризику. 2. Причини виникнення проектних ризиків. 3. Поняття хеджування ризиків. 4. Методи нейтралізації та попередження ризиків. 5. Методологія оцінювання вартості бізнесу: зарубіжні та вітчизняні методики.
5/8	Тема 13. Основні аспекти проектного аналізу	Знати: 1. Маркетинговий аналіз проекту 2. Інституційний аналіз проекту 3. Технічний аналіз проекту 4. Соціальний аналіз проекту 5. Екологічний аналіз проекту 6. Фінансовий аналіз проекту 7. Економічний аналіз проекту ⁷⁸	Вивчити самостійно: 1. Базові підходи до аналізу витрат і вигод інвестиційних проектів 2. Правовий аналіз інвестиційних проектів 3. Аналіз проектів в умовах невизначеності та ризиків 4. Дисконтовані оцінки у фінансовому аналізі інвестиційних проектів
5/8	Тема 14. Презентація бізнес-плану	Знати: 1. Цілі та завдання презентації бізнес-плану. 2. Організація проведення презентації бізнес-плану. 3. Способи підвищення ефективності презентації бізнес-плану.	Вивчити самостійно: 1. Ключові моменти презентації. 2. Робота із програмним забезпеченням при розробці презентації. Індивідуальне завдання: Презентація розробленого бізнес-плану.
Методи оцінювання	Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти використовуються такі методи: усне опитування, аналіз ситуаційних завдань, розробка концепції проекту / проектної заявки, презентація проекту або його елементів, підготовка усних доповідей, колоквиум, тестування. Контрольні заходи включають поточний, модульний та підсумковий / семестровий контроль. <i>Поточний контроль</i> здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних та практичних занять і оцінюється сумою набраних балів. Поточний контроль з дисципліни «Бізнес-планування проектно-орієнтованих організацій» проводиться в таких формах: активна робота на лекційних та практичних заняттях, активна та своєчасна участь у виконанні індивідуальних завдань, презентація результатів у визначені терміни, експрес-опитування, тестування, виконання завдання в Class Room. Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності індивідуального завдання здобувача		

	<p>вищої освіти або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. У процесі оцінювання індивідуальних завдань увага також приділяється якості виконання, доброчесності, самостійності, оригінальності та своєчасності здачі виконаних завдань згідно з графіком навчального процесу та термінів.</p> <p><i>Підсумковий / семестровий контроль</i> проводиться у формі екзамену по закінченню першого/другого семестрів відповідно до графіка навчального процесу. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих за результатами поточного контролю, виконаних індивідуальних завдань, самостійної роботи та тестування. Підсумкова оцінка розраховується з урахуванням балів, виконаних та презентованих індивідуальних завдань та виконання екзаменаційних тестових завдань.</p> <p>Підсумковий контроль знань – екзамен.</p>
Місце дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти	<p>Дисципліна інтегрує відповідно до свого предмету з іншими галузями знань: філософських, соціологічних та економічних наук тощо.</p> <p><i>Перелік дисциплін, вивчення яких відбувається паралельно із зазначеною дисципліною:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Лідерство та управління проєктною командою 2. Планування і виконання проєктних дій 3. Управління розвитком організації 4. Самоменеджмент та управління часом 5. Методології та стандарти проєктного менеджменту 6. Методологія та організація досліджень у сфері менеджменту 7. Професійне та наукове спілкування: державна та іноземна мови <p><i>Перелік дисциплін, для вивчення яких обов'язкові знання даної дисципліни:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Управління змінами та прийняття управлінських рішень 2. Інформаційні технології в управлінні проєктами 3. Майстерня «Сталість в проєктах і проєктному менеджменті» 4. Тренінг «Управління проєктами: від SMART до PMP»
Розширена інформація	
Методи, технології навчання та викладання	<p>1) За джерелом інформації: Словесні: лекція (традиційна, лекція-прес-конференція, інтерактивна лекція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (презентація), пояснення, розповідь, бесіда, диспут. Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація, застосування додатків Kahoot, Padlet, Mentimeter. Практичні: заняття із застосуванням програми Microsoft Excel, застосування додатків Kahoot, Padlet, Mentimeter.</p> <p>2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.</p> <p>3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.</p> <p>4) За ступенем управління освітньою діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота здобувачів: з інформаційними та статистичними джерелами, науковою та практичною літературою; виконання індивідуальних завдань.</p> <p>II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:</p>

	<p>1) Методи стимулювання інтересу до навчання: дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій).</p> <p>2) Методи стимулювання обов'язку і відповідальності у навчанні: вимоги до виконання окремих видів робіт, оцінювання, поточний та підсумковий контроль, роз'яснення, проблемний виклад матеріалу.</p> <p>Лекції забезпечують здобувачів вищої освіти науково-практичними матеріалами з основ, теорії і практики бізнес-планування, із загальних питань застосування організаційних, нормативно-правових, економічних та інших інструментів при розробці бізнес-плану, технології написання бізнес-плану, презентації результатів та професійної самопрезентації, що є основою для самостійного навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>На практичних заняттях формуються навички аналізу, критичного мислення, здатність логічно, аргументовано висловлювати власні погляди з певного питання, активізації пізнавальної діяльності здобувачів за рахунок асоціації їх власного досвіду з предметом навчання сприяють завдання для самостійної роботи, виконання яких надає здобувачам вищої освіти можливість застосовувати теоретичні знання на практиці.</p> <p>Самостійне навчання реалізується також у підготовці до практичних занять, у виконанні індивідуального завдання з розробки бізнес-плану конкретного проєкту, у роботі з підготовки мультимедійних презентацій, що будуть проаналізовані, обговорені та оцінені в академічних групах.</p> <p>Під час підготовки до занять здобувачі вищої освіти розвиватимуть навички самостійного навчання, критичного аналізу наукової літератури та матеріалів інформаційних ресурсів, синтезу та аналітичного мислення, комунікації в команді, самоменеджменту.</p>
Засоби навчання	Мультимедійна апаратура, екран, бібліотечні фонди, проєктор, фліпчарт, комп'ютерна техніка, програмне забезпечення, платформи дистанційного навчання сервісу Google Workspace, Zoom, Class Room, цифрові освітні додатки
Інформаційні ресурси*	<p>Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> Бізнес-планування : навч. посіб. / В.Ф. Гамалій, В.А. Вишнеvsька, О.С. Хачатурян. Кропивницький : ПП «Ексклюзив-Систем», 2017. 186с. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я. Д. Качмарик, В. І. Блонська, Р. Л. Лупак. К.: Знання, 2013. 173 с. Варналії З.С., Васильців Т.Г., Лупак Р.Л., Білик Р.Р. Бізнес-планування підприємницької діяльності: навч. посіб. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с. Дикань В.Л., Павліченко В.М., Полякова О.М. Бізнес-планування : конспект лекцій. Харків : УкрДУЗТ, 2021. 69 с. Карпов В.А. Планування та аналіз підприємницьких проєктів. Одеса: ОНЕУ. 2014. 244 с. Козловський В.О., Лесько О.Й. Бізнес-планування: навч. посіб. Універсум Вінниця, 2008. 241 с. Макаренко С.М., Олійник Н.М. Бізнес-планування. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» рівня вищої освіти «бакалавр». Херсон: ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД», 2017. 24 с.

Додаткова:

1. Бізнес-планування інтелектуально-інноваційних проєктів в системі економіки та менеджменту підприємства [Електронний ресурс] / В. І. Борзенко [та ін.]. *Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри* : матеріали 8-ї Всеукр. наук.-практ. конф. молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності, 25 вересня 2020 р. Електрон. текст. дані. Київ, 2020. С. 11-16. URI: <http://repository.kpi.kharkov.ua/handle/KhPIPress/49815>.
2. Гурбик Ю.Ю., Біляєв С.С., Сальнікова М.В. Бізнес-планування як ефективний метод антикризового управління компанією: теоретико-методологічний аспект. *Причорноморські економічні студії*. 2018. №32. С. 83-87.
3. Данік Н. В. Бізнес-планування як інструмент здійснення фінансового менеджменту в сучасних умовах розвитку України. *Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського*. 2014. Випуск 1. С.129-133.
4. Демиденко В. Методологічні проблеми бізнес-планування підприємницької діяльності в сучасних умовах. *Збірник наукових праць Черкаського державного технологічного університету*. Серія: Економічні науки. 2015. Вип. 40(1). С. 38–46. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2015_40\(1\)_8](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Znpchdtu_2015_40(1)_8).
5. Діденко Є.О. Нянчур Б.С. Бізнес-планування та його роль у стратегічному управлінні підприємством. *Економіка та держава*. 2016. № 12. С. 78-81.
6. Іванова В. В. Планування і контроль на підприємстві : навчально-методичний посібник. Полтава : РВВ ПУЕТ, 2013. 260 с.
7. Іванова В.В. Економіко-математичне моделювання діяльності інформаційного підприємства : монографія. Полтава : ПУЕТ, 2012. 142 с.
8. Іванова В.В. Роль дизайн-мислення в освіті. *Інтелект XXI*. 2019. № 4. С. 93-96.
9. Ляш О.І., Васильців Т.Г., Лупак Р.Л. Теоретико-методичні засади бізнес-планування реалізації стратегії конкурентоспроможності підприємств на внутрішньому ринку України. *Підприємництво та інновації*. Вип. 3, 2017. С. 13-19. URL: <http://iuf.edu.ua/wp-content/uploads/images/stories/journal/journal032017.pdf#page=15>.
10. Кваша О.С., Фоміна В.В. Бізнес-планування у діяльності організації:
11. європейські стандарти, основні методологічні підходи та базові процедури. *Економіка і суспільство*. 2017. Вип. 12. С. 268-275.
12. Клінцов Л.М., Міщенко М.В. Інформаційні системи та технології для створення бізнес-планів малих підприємств. *Науковий вісник Полісся*. № 1(5). 2016. С. 7477. 15. Коваленко Н.О., Столярчук Н.В. Бізнес-планування як елемент фінансовоекономічного аналізу в умовах антикризового управління авіакомпанією. *Центральноукраїнський науковий вісник*. Економічні науки, 2019. Вип. 2(35). С. 208-215. DOI: [https://doi.org/10.32515/2663-1636.2019.2\(35\).208-215](https://doi.org/10.32515/2663-1636.2019.2(35).208-215).
13. Козловський В.О., Лесько О.Й. Бізнес-планування : навч. посіб. Універсум Вінниця, 2008. 241 с.

14. Кондратюк О.М., Пшеничний В.І. Бізнес-планування в підприємницькому середовищі: теоретичний аспект. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019. Вип. 26. Ч.1. С. 90-94.
15. Коюда В.О., Пасько М.І. Методологічний підхід до бізнес-планування розвитку підприємства. *Бізнес Інформ*. 2015. № 9. С. 212.
16. Крамський С., Євдокімова О., Захарченко О. Економіко-математичні методи управління науковими проєктами у навчальних закладах вищої освіти. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*, Т. 20, № 1(47), 2021. URL: <http://rinek.onu.edu.ua/article/view/227011>
17. Куцай Н.С., Дубицький О.С., Онищук В.П. Особливості розробки бізнеспланування створення нового автосалону автомобілів з пробігом в Україні. *Економічний простір: зб. наукових праць*. DOI: <https://doi.org/10.32782/2224-6282/155-5>
21. Кучеренко В.Р., Карпов В.А., Маркітан О.С. Бізнес-планування фірми: навч. посіб. Київ: Знання, 2016. 423 с.
18. Лаврів Л.А. Бізнес-планування у діяльності організації: базові процедури та основні методичні підходи. *Інноваційна економіка*. 2013. № 48. С. 109-110.
19. Лаврук В. В. Методичні основи бізнес-планування в контексті формування галузевої стратегії. *Стратегія інноваційного розвитку економіки*. 2012. № 3. С. 15–20.
20. Ларка Л.С., Нелюб К.П. Бізнес-планування в системі економічного управління підприємством. *Вісник НТУ «Харківський політехнічний інститут»*. 2016. №27(1199). С. 3-7. URL: http://repository.kpi.kharkov.ua/bitstream/KhPIPress/25739/1/vestnik_KhPI_2016_27_Larka_Biznes-planuvannia.pdf.
21. Лігоненко Л. Сучасний стан та проблеми бізнес-планування в Україні. *Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки*. 2018. №3. С. 46-51. URL: <https://echas.eenu.edu.ua/index.php/echas/article/view/364/311>.
22. Лудольф Ф., Лихтенберг С. Бизнес-план. Профессиональная подготовка и убедительная презентация. М. : ОЛМА-ПРЕСС, 2014. 208 с.
23. Макаренко С.М., Олійник Н.М. Бізнес-планування: навч.-метод. посібник для студ. спеціальності 073 «Менеджмент» рівня вищої освіти «бакалавр». Херсон: ТОВ «ВКФ «СТАР» ЛТД». 2017. 224 с.
24. Маматова Л. Ш. Роль бізнес-планування в управлінні підприємством. Підприємництво і торгівля. № 30, 2021. DOI: <https://doi.org/10.36477/2522-1256-2021-30-07>
29. Михайленко О.В., Годун В.В., Юхименко Є.С. Розробка бізнес-плану підприємства. *«Young Scientist»*. № 6(94). 2021. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-6-94-43>
25. Перевозова І.В., Кафка С.М., Запыхляк І.Б. Експертиза бізнес-плану як ключовий елемент успіху підприємницької ідеї. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2016. № 8. С. 89–96.
26. Планування ділового розвитку фірми : навч. посібник / за заг. ред. д.е.н., проф. В.Р. Кучеренко; вид. 3-є, виправлене та перероблене. Одеса : Видавництво ТОВ «Лерадрук». 2013. 339 с.

27. Попков В.П. Евстафьева Е.В. Оценка бизнеса. Схемы и таблицы : учеб. пособие. СПб.: Питер, 2007. 240 с.
28. Проектний менеджмент в публічному управлінні : підручник / кол. авт. ; за наук. ред. Ю. П. Шарова. Київ : НАДУ, 2017. 344 с.
29. Солідор Н.А. Теорія та практика бізнес-планування [Електронний ресурс] : конспект лекцій з дисципліни «Теорія та практика бізнес-планування» для студентів другого освітнього рівня (магістр) спеціальності 073 «Менеджмент» за освітньо-професійною програмою «Управління проєктами» всіх форм навчання. Маріуполь : ДВНЗ «ПДТУ», 2019. 52 с. URL: <http://umm.pstu.edu/handle/123456789/17557>
30. Судук О.Ю. Особливості бізнес-планування та експертизи проєктів в аграрній сфері України. *Вісник НУБГП. Серія «Економічні науки»*. 2020. Т. 4. №92. С. 401-408. DOI: <https://doi.org/10.31713/ve4202035>
31. Федорова В.Д. Бізнес-планування як важлива складова економічної безпечності міжнародних інвестиційних проєктів; наук. кер. О. Б. Каламан. Проблеми формування здорового способу життя у молоді : зб. матеріалів XI Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених та студентів з міжн. участю, Одеса, 4–6 жовт. 2018 р. / Одес. нац. акад. харч. технологій ; гол. ред. Б. В. Єгоров. Одеса, 2018. С. 321–322.
32. Фісуненко П.А., Штипуляк А.А. Перспективний аналіз в системі бізнес-планування діяльності підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2017. Вип. 17. С. 108-111.
33. Чайкун В.О. Організаційно-економічні основи зовнішньоекономічної діяльності та бізнес-планування підприємства: робота на здобуття кваліфікаційного ступеня бакалавра; спец.: 072 – фінанси, банківська справа та страхування. Суми: СумДУ, 2020. 37с.
34. Яровенко Т.С., Іотова Е.О. Бізнес-планування як сучасний інструмент стратегічного управління підприємством. *Придніпровська державна академія будівництва та архітектури. Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. Вип. 6 (23). 2019. С. 465-471.
35. Яценко О.В. Забезпечення фінансової стійкості спиртових підприємств на основі бізнес-планування. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*. 2016. Т. 22. № 1. С. 51-61. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npnukht_2016_22_1_8.
36. 6 Types of Business Plans. Hearst Newspapers. URL : <https://smallbusiness.chron.com/6-types-businessplans-2591.html>
37. Amy J.C.Trappey, Tzu-An Chiang. A DEA benchmarking methodology for project planning and management of new product development under decentralized profit-center business model. *Advanced Engineering Informatics*. Vol. 22, Is. 4, October 2018, Pp. 438-444. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.aei.2008.06.003>
38. Dinesh Batra. Agile values or plan-driven aspects: Which factor contributes more toward the success of data warehousing, business intelligence, and analytics project development? *Journal of Systems and Software*. Vol. 146, December 2018, Pp. 249-262. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.jss.2018.09.081>
39. Vahid Hajipour, Mohammad Aminian, Ali Gharaei, Sajjad Jalali. A business retrieval model using scenario planning and analytics for life during and after the

pandemic crisis. *Healthcare Analytics*. Vol. 1, November 2021. DOI: <https://doi.org/10.1016/j.health.2021.100004>

КОРИСНІ ІНТЕРНЕТ-ПОСИЛАННЯ

Адреси електронних бібліотек:

<http://lib.iitta.gov.ua> Електронна бібліотека НАПН України
<http://w.w.w.nbu.gov.ua/> Бібліотека ім. В. Вернадського
<http://w.w.w.ognb.odessa.ua/> Бібліотека ім. Горького
<http://lib.misto.kiev.ua> Київська міська бібліотека
<http://lib-gw.univ.kiev.ua/> Бібліотека ім. Максимовича, КНУ
<http://lib.onu.edu.ua/> Бібліотека ОНУ ім. І.І. Мечникова
<http://w.w.w.biblioteka.org.ua> Українська електронна бібліотека

Корисні ресурси для проєктного менеджера:

HR-Ліга. URL: <https://hrliga.com/index.php?module=mp/journal>
 ГУРТ. URL: <https://www.gurt.org.ua/>
 Моє Місто. URL: <https://mycity.one/>
 StartEra. URL: <https://startera.org.ua/>
 FUNdraiser. URL: <https://fundraiser.games/>
 PMI Ukraine URL: <https://pmiukraine.org/>
 Спільнота практик: сталий розвиток. URL: <https://udl.despro.org.ua/login/index.php>
 Google-академія. База наукових статей. URL: <https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk>
 Бізнес-план. URL: <http://biznes-lan.at.ua>
 Державний фонд регіонального розвитку: проєкти. URL: <http://dfrr.minregion.gov.ua/Projects-list>
 Законодавча база України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/a>
 Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проєктів :затверджені Наказом Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р. №73. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1041.39798.0> .
 Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств: затверджені Наказом Міністерства економіки України від 06.09.2006 р. №290. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=v0290665-06>.
 Офіційний сайт United Nations Industrial Development Organization (UNIDO). URL: <https://www.unido.org/>
 Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
 Офіційний сайт Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР). URL: <https://www.ebrd.com/ru/home.html>
 Офіційний сайт Національного банку України. URL: <https://bank.gov.ua/>
 Офіційний сайт статистичних даних Європейського Союзу. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/home?>
 Офіційний сайт Української асоціації інвестиційного бізнесу. URL: <https://www.uaib.com.ua/>
 Проєкт «Партнерство для розвитку міст» (PLEDDG). Портал Децентралізація влади. URL: <https://donors.decentralization.gov.ua/project/pleddg>
 Сайт Всесвітнього економічного форуму в Давосі. URL: <https://www.weforum.org/>

Правила та вимоги

Оцінювання
досягнень
здобувача*

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності здобувачів вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів є:

- повнота і вчасність виконання всіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;
- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних завдань;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів;
- вміння налагоджувати комунікацію, управляти часом, публічно виступати та презентувати проекти.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний контроль, контроль самостійної роботи, виконання індивідуального дослідного завдання													ІЗ	Екзамен	Всього
Блок І				Блок ІІ							Блок ІІІ				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13			
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	20	15	100

T1, T2 ... T13 — теми змістових блоків

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
64-74	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

	<p>Основні нормативні документи, що регламентують процес оцінювання знань здобувачів вищої освіти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Положення про організацію освітнього процесу у ДЗВО «Університет менеджменту освіти» URL: http://umo.edu.ua/vnutrishni-normativni-dokumenti 2. Положення про апеляцію результатів контрольних заходів в Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» URL: http://umo.edu.ua/normativni-dokumenti4 3. Положення про рейтингове оцінювання здобувачів вищої освіти в Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» URL: http://umo.edu.ua/normativni-dokumenti4 4. Положення про екзамени та заліки в Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» URL: http://umo.edu.ua/normativni-dokumenti4
Дедлайни та перескладання*	<p>Повторне складання та повторне вивчення дисципліни здійснюється відповідно до:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Положення про організацію освітнього процесу у ДЗВО «Університет менеджменту освіти» URL: http://umo.edu.ua/vnutrishni-normativni-dokumenti 2. Порядку ліквідації академічних заборгованостей у ННІМП ДЗВО «Університет менеджменту освіти» URL: http://umo.edu.ua/normativni-dokumenti4
Правила академічної доброчесності *	<p>Згідно до Положення про академічну доброчесність у ДЗВО «Університет менеджменту освіти» для якісного академічного письма здобувачі вищої освіти мають опанувати знання і навички:</p> <ul style="list-style-type: none"> • шукати, обирати й оцінювати якість джерел; • робити нотатки, завжди вказуючи джерело; • виділяти головні думки в тексті; • підсумовувати текст та ідеї; • перефразовувати чужі думки своїми словами стисло, детально, без зміни змісту цих думок; • правильно описувати посилання на джерело; • правильно цитувати; • самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); • знати про форми академічного плагіату і про шляхи запобігання йому; • формулювати і чітко висловлювати власні думки; • знати структуру академічного тексту; • уміти виокремити текст цитат у власному тексті; • давати посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; • дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права; • надавати достовірну інформацію про результати власної освітньої (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації. <p>URL: http://umo.edu.ua/vnutrishni-normativni-dokumenti</p>

<p>Навчання здобувачів вищої освіти з особливими потребами</p>	<p>У сучасних умовах гуманізації освіти, її відкритості та вимог забезпечення усіх верст населення високим рівнем освіченості, особливу увагу необхідно звернути на організацію навчальної діяльності з дітьми, які мають особливі потреби. Це питання набуває актуальності через постійне зростання кількості дітей, які мають особливі потреби, що впливає на необхідність перегляду підходів до організації навчального процесу з урахуванням їхніх потреб.</p> <p>Тому в державі створюються сприятливі умови, які б могли допомогти дітям з проблемами в розвитку, задовольнити їх потреби, виходячи з реальних можливостей особистості і вимог суспільства.</p> <p>Однією із державних програм такого роду є «Концепція державного стандарту спеціальної освіти дітей з особливими потребами» та інші нормативно-правові документи. Саме гнучкість освітньої системи дозволить отримати освіту відповідно до потенційних можливостей особистості. Основними шляхами реалізації концепції визначено варіативність навчальних планів, освітніх програм та технологій навчання, які б сприяли включенню дітей з особливими потребами у відповідну освітню систему.</p> <p>URL: https://imzo.gov.ua/osvita/zagalno-serednya-osvita/osvita-osib-z-osoblivimi-potrebami-normativna-baza/</p>
<p>Правила отримання зворотної інформації про дисципліну</p>	<p>Формами отримання зворотного зв'язку із здобувачами вищої освіти є:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виконання письмових робіт із поданням їх через корпоративну електронну пошту або завантаження на корпоративний Google-диск. 2. Проходження тестування з дисципліни на різних освітніх он-лайн платформах. 3. Виконання індивідуального завдання із поданням через корпоративну електронну пошту? завантаження на корпоративний Google-диск, Class Room 4. Он-лайн консультації з дисципліни.
<p>Оновлення</p>	<p>Оновлення освітнього контенту здійснюється кожного року, спираючись на аналіз новітніх наукових досліджень та практичних доробок в галузі проєктного менеджменту, економіки, фінансів, управління та адміністрування.</p> <p>Спираючись на практичний досвід здобувачів вищої освіти та ґрунтуючись на їх запитах, до програми дисципліни в розрізі практичних занять можуть вноситися зміни згідно до:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Положення Про освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» URL: http://umo.edu.ua/normativni-dokumenty4 2. Положення Про робочу програму навчальної дисципліни у Навчально-науковому інституті менеджменту та психології ДЗВО «Університет менеджменту освіти» URL: http://umo.edu.ua/normativni-dokumenty4